แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง การรับฟังเสียงของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กรรณิการ์ ภูผาธรรม นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ คณะกรรมการดำเนินงานลูกค้าสัมพันธ์ ปรับปรุง 18 สิงหาคม 2565

ความเป็นมา

สำนักวิทยบริการ เป็นหน่วยงานบริการสารสนเทศแก่นักเรียน นิสิต คณาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม ตลอดจนผู้ใช้บริการทั่วไป มีภารกิจหลักในการให้บริการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน บริการ วิชาการ และการวิจัยของมหาวิทยาลัย มุ่งให้ผู้ใช้บริการได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่รวดเร็ว ทันต่อความต้องการ ในการนี้ ไม่ว่าจะสถาบันหรือหน่วยงานใด ๆ ผู้ใช้บริการ อาจจะมีข้อคำถาม ข้อเสนอแนะ หรือข้อร้องเรียนเกิดขึ้นได้ อยู่เสมอ ดังนั้นเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์จากการให้บริการสารสนเทศ สำนักวิทยบริการจึงกำหนดให้มีการ ดำเนินงานจัดการรับฟังเสียงของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเพื่อให้เป็นการสร้างความเข้าใจ และการ ปฏิบัติงานที่ดี เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งสำนักวิทยบริการ คณะกรรมการดำเนินงานลูกค้าสัมพันธ์ ตามคำสั่ง สำนักวิทยบริการที่ 31/2565 จึงได้กำหนดวิธีการและแผนการรับฟังเสียงของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 สำนักวิทยบริการได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การรับเรื่อง ข้อร้องเรียน สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พร้อมจัดทำแนวปฏิบัติการรับเรื่องข้อร้องเรียน ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 งานประชาสัมพันธ์ได้ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมให้สมบูรณ์และเป็นปัจจุบันยิ่งขึ้น และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักวิทยบริการ โดยสำนักงานเลขานุการ ได้จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตัวชี้วัด 26) ระดับความสำเร็จของการรับฟังเสียงของลูกค้า (Voice of the Customer: VoC) ได้มีคำสั่งสำนักวิทยบริการที่ 31/2565 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ สำนักวิทยบริการ เพื่อดำเนินการพัฒนาระบบและการดำเนินงานลูกค้าสัมพันธ์ จึงทำการปรับปรุงแนวปฏิบัติที่ดี ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบของที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสำนักวิทย บริการ ครั้งที่ 6/2565 วันที่ 31 สิงหาคม 2565

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

- 1. เพื่อรับฟังเสียงของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2. เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญข้อมูลเสียงของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 3. เพื่อดำเนินการปรับปรุง แก้ไข การดำเนินงานและตอบสนองเสียงของลูกค้า

วิธีการและแผนการรับฟังเสียง

ขอสรุปแนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง การรับฟังเสียงของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ดังนี้

1. คำจำกัดความ

- 1.1 ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ใช้บริการของสำนักวิทยบริการ ซึ่งประกอบด้วย 6 ประเภท ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) และบุคคลภายนอก
- 1.2 ข้อมูลเสียงของลูกค้า หมายถึง ข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ คำชื่นชม ข้อคำถาม หรืออื่น ๆ จากลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มาจากทั้ง 11 ช่องทาง
- 1.2.1 ข้อร้องเรียน หมายถึง ข้อมูลหรือประเด็นที่ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับความเดือน ร้อน ไม่พึงพอใจ มีผลกระทบต่อชีวิต สิทธิ เสรีภาพ และจิตใจของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งที่กระทบต่อลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมาก หรือต่อการให้บริการของสำนักวิทยบริการ จำแนกเป็น เสียงของลูกค้าทั่วไป เสียงของลูกค้าที่ไม่สามารถตัดสินใจเองได้ และเสียงของลูกค้าที่ต้องขอความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัย
- 1.2.2 ข้อเสนอแนะ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้รับบริการที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินงานของสำนักวิทยบริการ
- 1.2.3 คำชื่นชม หมายถึง คำหรือข้อความที่แสดงถึงการสรรเสริญ, ยกย่อง, นิยมชมชอบ, ศรัทธา, ชมชอบ ที่มีต่อบุคคล หรือสำนักวิทยบริการ
- 1.3 คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการ ตามคำสั่งสำนักวิทยบริการ ที่ 31/2565 เรื่องแต่งตั้ง คณกรรมการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ สำนักวิทยบริการ (เอกสารแนบท้าย)
- 1.4 ช่องทาง หมายถึง เครื่องมือเก็บรวมรวมข้อมูลเสียงของลูกค้า ประกอบด้วย 11 ช่องทาง คือ แบบสอบถาม/แบบสอบถามออนไลน์ ประชุม/เสวนา/ปฏิสัมพันธ์ผู้ใช้บริการ กล่องรับฟังความคิดเห็น E-mail Facebook Line/Line@ โทรศัพท์ Web board ถาม-ตอบบรรณารักษ์, เคาน์เตอร์บริการ เคาน์เตอร์บริการ สายตรงผู้อำนวยการ และ บุคคล
- 2. ผู้รับผิดชอบ สำนักวิทยบริการได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรับฟังเสียงของลูกค้า ตามระบบ รับฟังเสียงของลูกค้าฯ ในแต่ละช่องทาง ดังนี้
- 2.1 แบบสอบถาม/แบบสอบถามออนไลน์ ผู้รับผิดชอบ: น.ส.น้ำลิน เทียมแก้ว, น.ส.อรทัย โคตรธาดา, น.ส.รุจิรา เหลืองอุบล
- 2.2 ประชุม/เสวนา/ปฏิสัมพันธ์ผู้ใช้บริการ ผู้รับผิดชอบ: นางรุ่งเรื่อง สงเคราะห์, น.ส.อรทัย โคตรธาดา, คณะกรรมการที่แต่งตั้ง

2.3 กล่องรับฟังความคิดเห็น ผู้รับผิดชอบ: นางกรรณิการ์ ภูผาธรรม

2.4 E-mail ผู้รับผิดชอบ: น.ส.น้ำลิน เทียมแก้ว, นางรุ่งเรื่อง สงเคราะห์

2.5 Facebook ผู้รับผิดชอบ: นางรุ่งเรื่อง สงเคราะห์, น.ส.รุจิรา เหลืองอุบล, นาง กรรณิการ์ ภูผาธรรม, นายนพณรรญ์ พับไธสง และหัวหน้ากลุ่ม/งาน ทุกกลุ่ม/งาน

2.6 Line/Line@ ผู้รับผิดชอบ: นายนพณรรญ์ พับไธสง, น.ส.อรทัย โคตรธาดา, นางรุ่งเรื่อง สงเคราะห์, นางกรรณิการ์ ภูผาธรรม

2.7 โทรศัพท์ ผู้รับผิดชอบ: น.ส.ชัญญาภัค ทันภา และสำนักงานเลขานุการ

2.8 Web board ถาม-ตอบบรรณารักษ์ ผู้รับผิดชอบ: น.ส.รุจิรา เหลืองอุบล

2.9 เคาน์เตอร์บริการ ผู้รับผิดชอบ: ผู้ปฏิบัติงานที่เคาน์เตอร์ทุกเคาน์เตอร์

2.10 สายตรงผู้อำนวยการ ผู้รับผิดชอบ: ผู้อำนวยการ, รองผู้อำนวยการ, ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

2.11 บุคคล ผู้รับผิดชอบ: บุคลากรสำนักวิทยบริการทุกคน

3. การตอบสนองเสียงของลูกค้า

3.1 เมื่อผู้รับผิดชอบในช่องทางนั้น ๆ ได้รับเรื่อง ให้รีบแจ้งการรับเรื่องกลับเบื้องต้นไปยังลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทันที เพื่อแจ้งให้ทราบว่าสำนักวิทยบริการได้รับทราบเรื่องแล้ว และจะเร่งดำเนินการต่อไป พร้อมแจ้งงานลูกค้าสัมพันธ์ สำนักวิทยบริการได้รับทราบและดำเนินการขั้นตอนต่อไป

3.2 งานลูกค้าสัมพันธ์ ดำเนินการวิเคราะห์และลำดับความสำคัญของข้อมูลเสียงของลูกค้า ดังนี้

3.2.1 แยกประเด็นพร้อมลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการ สารสนเทศ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสภาพแวดล้อมและครุภัณฑ์ และด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร

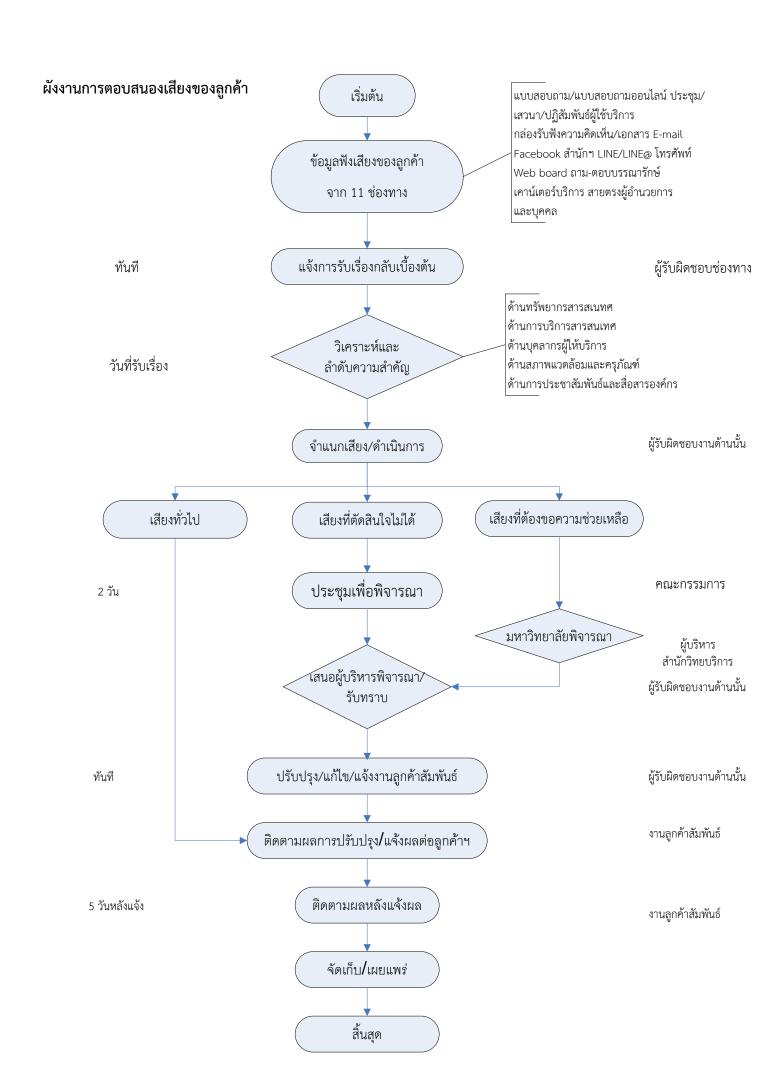
3.2.2 การตอบข้อร้องเรียน งานลูกค้าสัมพันธ์ ประสานงานส่งข้อมูลเสียงของลูกค้า ให้ ผู้รับผิดชอบงานด้านนั้น ๆ รับทราบภายในวันที่รับเรื่อง เพื่อพิจารณาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตอบสนองเสียง ของลูกค้า

3.2.3 ผู้รับผิดชอบงานด้านนั้น ๆ จำแนกและดำเนินการต่อเสียงของลูกค้า ได้ดังนี้

- 1) เสียงของลูกค้าทั่วไป ให้พิจารณาหาคำตอบหรือแก้ปัญหาให้ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วน เสียได้ทันที พร้อมแจ้งให้งานลูกค้าสัมพันธ์นำไปแจ้งผลให้ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ
- 2) เสียงของลูกค้าที่ไม่สามารถตัดสินใจเองได้ ให้รีบนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาร่วมกันโดยเร็วที่สุด (ไม่เกิน 2 วันทำการ) จากนั้นนำเสนอผู้บริหารสำนักวิทยบริการ เพื่อรับทราบและ พิจารณาดำเนินการต่อไป
- 3) เสียงของลูกค้าที่ต้องขอความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัย ให้นำเสนอต่อผู้บริหาร สำนักวิทยบริการ เพื่อนำเสนอมหาวิทยาลัยเพื่อช่วยพิจารณาต่อไป โดยเร็วที่สุด (ไม่เกิน 2 วันทำการ)
- 3.3 ผู้รับผิดชอบงานด้านนั้น ๆ และติดตามผลการดำเนินการ ข้อ 3.2.3 2) และ 3) และนำมา ปรับปรุงแก้ไขตอบสนองเสียงของลูกค้า และแจ้งผลให้งานลูกค้าสัมพันธ์ได้รับทราบ
- 3.4 งานลูกค้าสัมพันธ์ แจ้งผลดำเนินการให้ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบทันที และติดตามสอบถามหลังการแก้ไขปัญหาตอบสนองเสียงของลูกค้า ภายใน 5 วันทำการ
  - 3.5 จัดเก็บและเผยแพร่เสียงของลูกค้า และคำตอบ ผ่านช่องทางการสื่อสารหน่วยงาน

4. ข้อควรปฏิบัติ

- 4.1 บุคลากรทุกคนต้องศึกษาและติดตามข้อมูลหรือกิจกรรมของสำนักวิทยบริการให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้สามารถตอบสนองเสียงของลูกค้าได้อย่างทันท่วงที
- 4.2 จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลเสียงของลูกค้าที่พบบ่อย ไว้บนเว็บไซต์สำนักวิทยบริการ หรือ ช่องทางอื่น ๆ เพื่อให้ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามาศึกษาเบื้องต้นเมื่อเกิดปัญหาการใช้บริการ
- 4.3 ขอให้ทุกกลุ่ม/งาน แจ้งข้อมูลกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม/งาน เช่น งาน หรือกิจกรรมที่ดำเนินการ กำลังดำเนินการ หรือมีโครงการจะดำเนินการเร็ว ๆ นี้ ผ่านช่องทางไลน์กลุ่มสำนักวิทยบริการ เพื่อให้บุคลากร ได้รับทราบความเคลื่อนไหวร่วมกัน

แบบฟอร์มรับฟังเสียงของลูกค้า

(Voice of the Customer Form)

วันเดือนปี / Date/Month/Year	
ประเด็น/Type 💙 ด้านทรัพยาก	สารสนเทศ (Request for Resources)
	สารสนเทศ (Request for Information Service)
	ห้บริการ (Request for Library Staff)
· ·	ล้อมและครุภัณฑ์ (Request for environment and materials)
	สัมพันธ์และสื่อสารองค์กร (Request of Public relations and corporate communication)
💟 อื่น ๆ / Othe	
ข้อเสนอแนะ (Suggestions)	
ข้อมูลสำหรับการแจ้งผลกลับ (Us	r information for notification of results)
ชื่อ-นามสกุล (Name)	
🗴 อาจารย์ 🛇 บุคเ	ากร 💙 นิสิต 💙 นักเรียน 💙 บุคคลภายนอก (ระบุ)
	er)อีเมล์ (Email)
	ปัดชื่อ (Stay Anonymous)

<u>หมายเหตุ</u> หากท่านไม่แจ้งข้อมูลสำหรับการแจ้งผลกลับ สำนักวิทยบริการขอสงวนสิทธิ์รับฟังเสียงของลูกค้าเท่านั้น

ข้อเสนอแนะของท่านเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบริการสำนักวิทยบริการเป็นอย่างมาก ©ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้©